

Wisselkoers

De prijs van vreemd geld

Betalingsbalans

Sinds 1999 (oprichting EMU, Economisch Monetaire Unie) behoefte aan Europese betalingsbalans.

Een betalingsbalans is een per periode opgesteld overzicht van de in- en uitvoer van een bepaald land

- 6 deelbalansen
- Goederenrekening
- Dienstenrekening
- Inkomensrekening (loon)
- Inkomensoverdrachtenrekening (geld naar familie in buitenland)
- Vermogensoverdrachtenrekening (hulpverlening, geen tegenprestatie)
- Financiële rekening (beleggingen, investeringen)

De handelsbalans vormt zeer belangrijke bron van informatie om handelspolitiek te voeren.

EMU (Economisch Monetaire Unie)

- Echter de meeste landen hebben geen enkel belang bij sterke fluctuaties (koersbevegingen). Dit kan de handel ernstig verstoren.
- Binnen de EU wilde men helemaal af van valuta schommelingen en is bij het verdrag van Maastricht 1991 besloten om te komen tot een EMU

Op het gebied van samenwerking is er afgesproken dat er een vrij verkeer is van

- Goederen
- Arbeid
- Kapitaal

Een monetaire unie wil zeggen dat er:

- 1 munteenheid is
- Een stelsel van centrale banken (ESCB)
- 1 monetair beleid ten aanzien van rente, inflatie enz.

6.1 Koerslijst leren gebruiken

- Aankoopkoers (Biedkoers):
- Hoeveel vreemd geld krijg ik voor €1,- ?
- Verkoopkoers (Laatkoers):
- Hoeveel vreemd geld moet ik betalen om €1,- te krijgen?

Elke dag om 13:30 worden de koersen van vreemde valuta vastgesteld. Die heet **de middenkoers of passagekoers**. Daaromheen worden aan en verkoopkoers bepaald met vaste marges. Bijvoorbeeld:

Middenkoers = 1,3844 USD

Aankoopkoers $-2,6\% = 1,3484$

Verkoopkoers $+2,6\% = 1,4204$

(verschil tussen twee bedragen is bandbreedte)

N.B. Bij giraalgeld is de *bandbreedte* kleiner (om geringer risico).

6.3 Invloed betalingsbalans op wisselkoers

- Alle transacties van de betalingsbalans veroorzaken een vraag danwel aanbod op binnenlandse en buitenlandse valuta.

- Wanneer bijvoorbeeld veel wordt geïmporteerd uit de VS zal de vraag naar USD $\uparrow$ stijgen. Immers de goederen dienen in $\$$ betaald te worden.

Het stijgen van een koers wordt wel genoemd

- -Revaluatie (kunstmatig, officieel door autoriteiten uitgevoerd)
- -Appreciatie (door marktontwikkeling ontstaan)

Het dalen van de koers wordt wel genoemd:

- Devaluatie (kunstmatig, door officiële instanties)
- Depreciatie (marktontwikkeling)

Toetreding tot EU

Criteria:

- - Lage inflatie (3 %)
- - Lage rente op staatsobligaties
- - Begrotingstekort niet meer dan 3 %
- - Stabiele wisselkoers (2 jaar lang zonder devaluaties stabiel)

ESM, European Stability Mechanism, wordt wel Europees noodfonds genoemd. Dit is voor landen die zich niet hebben kunnen houden aan de afspraken en geholpen dienen te worden

6.2 Vraag & Aanbod

Indien veel vraag naar een munt is stijgt koers. Bij weinig vraag daalt koers.

Factoren

- Resultaat **betalingsbalans** (uitleg volgt)
- Rentestand t.o.v. andere landen.
- Politieke omstandigheden
- Ontwikkelingen **valutamarkt** (uitleg volgt)
- Rol overheid op de valutamarkt door steun aan- of verkopen

6.4 Vaste en flexibele wisselkoersen

- Flexibele wisselkoersen:

De koers wordt volledig gevormd door vrije marktwerking

Vaste wisselkoersen:

De koers wordt veel meer gecontroleerd en gekoppeld aan valuta

De 3 grote economische blokken Japan, VS en EU hebben geen formele wisselkoers afspraken.

Voordeel van vrije koersen is dat betalings balans overschotten of tekorten snel door de marktwerking zullen herstellen.

ESCB

- ECB en alle nationale centrale banken van de EU

Taken:

- Uitvoer monetair beleid (geldhoeveelheid)
- Beheren monetaire reserves
- Bevorderen goede werking betalingsverkeer
- Uitbrengen van adviezen om beleid te kunnen voeren

Vaste wisselkoersen: De koers tussen 2 valuta moet binnen bepaalde afgesproken bandbreedte blijven. De wisselkoers is de afgesproken vaste ruilverhouding, waar de werkelijke koers binnen een bepaalde marge vanaf mag wijken. Anders dient door monetaire autoriteiten.